Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILTEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Standpuntbepaling van de Vlaamse Regering bij het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 maart 2014 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren en voor de overtredingen betreffende de verkeersborden C3 en F103, vastgesteld met automatisch werkende toestellen.

Samenvatting
Er wordt een standpuntbepaling van de Vlaamse Regering gevraagd betreffende het ontwerp van het koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 9 maart 2014 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren en voor de overtredingen betreffende de verkeersborden C3 en F103, vastgesteld met automatisch werkende toestellen.

Het Koninklijk Besluit van 9 maart 2014 bevat bepalingen die tot de bevoegdheid van de gewesten en bepalingen die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren.

Over de wijzigingen aan de geregionaliseerde bepalingen wordt negatief advies voorgesteld. Het betreft de algemene bepaling dat bij afwijking van het Wegverkeersreglement het KB van 9 maart 2014 primeert en de toevoeging van het verkeersteken F111, aangezien het gewest bevoegd is voor de snelheidsbeperking in de fietszone.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het ontwerp van koninklijk besluit heeft binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het beleidsveld “weginfrastructuur en wegenbeleid”.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Advies van Inspectie van Financiën van 10 april 2024.

2. INHOUD

Overeenkomstig artikel 6, §4, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, worden de Gewestregeringen betrokken bij de totstandkoming van de reglementering betreffende de algemene politie en de reglementering op het verkeer en vervoer.

Door de federale minister van binnenlandse zaken, institutionele hervormingen en democratische vernieuwing werd op 21 maart 2024 gevraagd om advies uit te brengen over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 maart 2014 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren en voor de overtredingen betreffende de verkeersborden C3 en F103, vastgesteld met automatisch werkende toestellen.

A. ALGEMENE TOELICHTING

Er lijkt geen Verslag aan de Koning voorhanden om de bedoeling van het ontwerp te duiden. In de begeleidende brief wordt enkel gesteld:

> *"Een aanpassing van dit koninklijk besluit dringt zich op gelet op de gewijzigde GAS-wet en de aanpassingen die de Wegcode heeft ondergaan sedert de aanname van het koninklijk besluit van 9 maart 2014."*

Welke wijzigingen van de GAS-wet of welke aanpassingen van de Wegcode worden bedoeld, wordt niet verduidelijkt. Waarom deze aanpassingen tot het invoeren van het art. 1/1 zouden leiden, evenmin.

Het ontwerp houdt geen rekening met de vergevorderde werkzaamheden tot herziening en opheffing van de wegcode. Deze werkzaamheden die ertoe zullen leiden dat de geregionaliseerde bepalingen van het Wegverkeersreglement zich in de regionale codes zullen bevinden en dat de federale code niet langer geregionaliseerde bepalingen zal bevatten, komen in een eindfase. De Raad van State heeft omtrent de ontwerpen van de federale overheid en de gewesten inmiddels adviezen verleend.

Deze adviezen hebben o.m. m.b.t. de bevoegdheidsverdeling op het vlak van het parkeren meer duidelijkheid gebracht. Dat de regels inzake het parkeren op de openbare weg gedeeltelijk tot de bevoegdheid van de gewesten en gedeeltelijk tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren, stond reeds lang vast. De federale overheid is bevoegd voor de algemene regels inzake het parkeren (zoals bijvoorbeeld het parkeerverbod voor inritten, of in de nabijheid van kruispunten…). De gewesten zijn bevoegd voor het parkeren met beperkte parkeertijd, het betalend parkeren en het parkeren op plaatsen voorbehouden aan houders van een gemeentelijke parkeerkaart.

De federale overheid betwistte in het verleden een aantal bevoegdheden van de gewesten op dit vlak (onder meer wat het parkeren met beperkte parkeertijd, of het voorbehouden parkeren betreft). De recente adviezen van de Raad van State hebben duidelijk gemaakt dat het integrale pakket van het parkeren dat door middel van een aanvullend reglement wordt ingevoerd, m.a.w. het parkeren als een vorm van "bijzondere politie op het wegverkeer" tot de bevoegdheid van de gewesten behoort.

Elke overheid is bevoegd om sancties (zowel strafrechtelijke als administratieve) te bepalen voor de overtreding van de reglementering die tot zijn bevoegdheid behoort.

De federale overheid kan dan ook geen bepalingen in dit KB opnemen die tot de bevoegdheid van de gewesten behoren. De federale overheid is ook niet bevoegd om wijzigingen door te voeren aan bepalingen die, in strijd met de bevoegdheidsverdelende regels, in het verleden werden opgenomen

in het KB. Algemene regels die in het KB zouden worden opgenomen (zoals het ontworpen art. 1/1) kunnen in geen geval gelden voor de geregionaliseerde bepalingen.

Het KB van 9 maart 2014 zal op korte termijn alleszins moeten worden aangepast naar aanleiding van de wijziging en opheffing van de wegcode. Op dezelfde manier als de wegcode zelf zal worden gesplitst, zal te werk moeten worden gegaan bij de sancties voor de overtreding van de federale en regionale bepalingen. Formuleringen zullen moeten worden aangepast aan de in de respectievelijke codes gebruikte formuleringen.

De vraag kan worden gesteld in hoeverre het nog opportuun is om op dit ogenblik in de wetgeving die, in het verleden, tot stand is gekomen in strijd met de bevoegdheidsverdelende regels nog aanpassingen door te voeren.

De meeste bepalingen waar door middel van het ontwerp wijzigingen worden in aangebracht, kunnen worden beschouwd als regels inzake "algemene politie op het wegverkeer" en behoren derhalve tot de bevoegdheid van de federale overheid. Wanneer de federale overheid van oordeel is dat het vereist is om deze bepalingen in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het KB van 1 december 1975, staat het haar vrij om dit te doen. Ook deze bepalingen zullen echter in de nabije toekomst moeten worden aangepast aan de nieuwe (federale) code.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Het eerste artikel van het ontwerp wijzigt het opschrift van het koninklijk besluit van 9 maart 2014 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren en voor de overtredingen betreffende de verkeersborden C3 en F 103, vastgesteld met automatisch werkende toestellen.

Het aangepaste opschrift luidt als volgt:

"Koninklijk besluit betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen bedoeld in artikel 3, 3° van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties."

Geen opmerkingen.

Artikel 2

Artikel 2 voegt een nieuw artikel 1/1 in.

"Wanneer de bepalingen van dit besluit afwijken van de artikelen van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, dan gelden de bepalingen van dit besluit."

Opmerking:

Deze bepaling wordt heel algemeen geformuleerd en heeft de bedoeling te gelden voor het integrale besluit (en m.a.w. dus ook voor de bepalingen die tot de bevoegdheid van het gewest behoren). Deze bepaling is dan ook door bevoegdheidsoverschrijding aangetast.

Los van het bevoegdheidsrechtelijke aspect, rijst ook de vraag hoe deze bepaling moet worden toegepast. Het KB van 9 maart 2014 bevat sancties voor de overtreding van de bepalingen die zich in

het Wegverkeersreglement bevinden. Of m.a.w.: de weggebruiker moet het Wegverkeersreglement naleven en kan bij overtreding van de bepalingen uit het Wegverkeersreglement een sanctie oplopen die wordt bepaald in het KB van 9 maart 2014.

Het is dan ook niet mogelijk dat het KB van 9 maart 2014, dat louter sancties bevat, zou "afwijken" van het Wegverkeersreglement en dat bij "afwijking" het KB van 9 maart 2014 zou primeren.

In elk geval kan de federale overheid geenszins een dergelijke regel opnemen voor bepalingen die tot de bevoegdheid van de gewesten behoren.

Artikel 3

Het derde artikel van het ontwerp past artikel 2, §1. op verschillende punten aan waarbij het de bedoeling is om het te laten overeenkomen met het Wegverkeersreglement en de GAS-wet die eveneens op verschillende punten gewijzigd werden.

Artikel 2, §1. betreft de overtredingen van de eerste categorie, bestraft met een administratieve geldboete of een onmiddellijke betaling van 58 euro.

Punt 1° brengt de Franstalige tekst in overeenstemming met de Nederlandstalige tekst.

Punten 2° tot en met 8° van het ontwerp passen het besluit aan om het te laten overeenkomen met het Wegverkeersreglement dat op verschillende punten is gewijzigd.

Geen opmerkingen.

Punten 9° en 10° van het ontwerp passen het besluit aan om het te laten overeenkomen met de GAS-wet van 24 juni 2013 die eveneens gewijzigd is.

Opmerking:

Het ontwerp past in punt 9° de bepalingen onder s en t aan door de verwijzing naar vaststelling van de inbreuken door automatisch werkende toestellen op te heffen.

- s – *"Het niet in acht nemen van het verkeersbord C3 ~~wanneer deze inbreuken vastgesteld worden door automatisch werkende toestellen.~~"*
- t – *"Het niet in acht nemen van het verkeersbord F 103 ~~wanneer deze inbreuken vastgesteld worden door automatisch werkende toestellen.~~"*

De GAS-wet van 24 juni 2013 verwijst immers ook naar andere mogelijkheden van vaststelling.

Punt 10° voegt een nieuw punt u toe aan de lijst met overtredingen van de eerste categorie, die bestraft kan worden met een administratieve geldboete of een onmiddellijke betaling van 58 euro, nl. "het niet in acht nemen van het verkeersbord F111".

Opmerking:

Het verkeersbord F111 duidt het begin van de fietszone aan.
Aan dit verkeersbord zijn voor de weggebruikers verschillende gevolgen verbonden zoals i.v.m. de plaats op de weg, of op het vlak van inhalen. Een belangrijke regel is de snelheidsbeperking die door middel van het verkeersbord F111 wordt opgelegd. Deze regel behoort tot de bevoegdheid van de gewesten.

Dit blijkt o.m. uit het advies nr. 74.923/3 van 18 december 2023 van de Raad van State over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december

2002 tot aanwijzing van de overtredingen waarvan de vaststelling gesteund op materiële bewijsmiddelen die door onbemande automatisch werkende toestellen worden opgeleverd, bewijskracht heeft zolang het tegendeel niet bewezen is, wat betreft de controle van de inbreuken op de snelheidsbeperking in fietszones'.

De federale overheid is dan ook niet bevoegd om op algemene wijze het niet-naleven van het verkeersbord F111 op te nemen in het KB van 9 maart 2014.

Net zoals het Vlaamse Gewest in artikel 1, 1°, van het koninklijk besluit van 18 december 2002 tot aanwijzing van de overtredingen waarvan de vaststelling gesteund op materiële bewijsmiddelen die door onbemande automatisch werkende toestellen worden opgeleverd, bewijskracht heeft zolang het tegendeel niet bewezen is, uitdrukkelijk de overtreding *"de snelheidsbeperking aangeduid door het verkeersbord F111"* heeft opgenomen, dient de federale overheid de overtredingen waarvoor zij een sanctie wenst te bepalen uitdrukkelijk opnemen.

Wanneer het de bedoeling is het inhaalverbod op te nemen, moet dit op die manier worden bepaald. Met de huidige formulering kan alleszins niet worden uitgemaakt over welke overtreding het gaat, maar het kan in geen geval over het overtreden van de snelheidsbeperking gaan, want dit behoort tot de bevoegdheid van de gewesten.

Artikel 4 en 5

Artikel 4 en 5 van het ontwerp regelen respectievelijk de inwerkingtreding en uitvoering van het besluit.

Geen opmerkingen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Dit wordt bevestigd door het advies van de Inspectie van Financiën van 10 april 2024 (dat als bijlage bij deze nota is gevoegd).

Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Deze regelgeving heeft in principe impact op het personeel of de werkingsuitgaven van de lokale besturen aangezien de gemeenteraad gemeentelijke administratieve sancties kan voorzien en provinciale besturen indien zij als sanctionerende instantie voor de lokale besturen optreden.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse Regering geeft op vraag van de federale minister van binnenlandse zaken advies op het ontwerp van koninklijk besluit.

De minister-president van de Vlaamse Regering wordt gelast om, in naam van de Vlaamse Regering, deze beslissing ter kennis te brengen van de federale overheid.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist

1° positief advies te verlenen aan het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 maart 2014 'betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren en voor de overtredingen betreffende de verkeersborden C3 en F103, vastgesteld met automatisch werkende toestellen', met uitzondering van het artikel 2 en het artikel 3, eerste lid, °10 van het ontwerp waarover negatief advies wordt verleend, wegens bevoegdheidsoverschrijding .

2° de heer minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten deze beslissing ter kennis te brengen van de federale overheid.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- Schrijven van 21 maart 2024 van minister Verlinden aan minister-president Jambon
- Ontwerp KB tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 maart 2014 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties voor de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren en voor de overtredingen betreffende de verkeersborden C3 en F103, vastgesteld met automatisch werkende toestellen.
- Het advies van de Inspectie van Financiën van 10 april 2024